



HILLEVI UDDENFELDT

Möjligheterna till olika perspektiv är många och det är en krävande arbetsprocess att både begripa texternas ursprung och sälla i hur det kan bli relevant och i bästa fall andligt för lyssnaren, skriver Hillevi Uddenfeldt.

FOTO: GETTY IMAGES

Vi tror på Gud, inte på Bibeln

REPLIK. Hur ska vi förhålla oss till dessa skrifter, formulerade av människor med olika agendor och preferenser, skriver Hillevi Uddenfeldt i en replik.

Det är 16:e söndagen efter trefaldighet och i kyrkan har en brokig skara samlats. De väletablerade och pålästa. De som lever sina liv i samhällets utkant och de som tufsats till på vägen. Där finns de med en barnatro och de nyfikna, sekulära, som osäkert lägger huvudet på sned inför frågan om de känner till berättelsen om den förlorade sonen.

”Så lyder Guds ord.” Kyrkvärden har just läst från Uppenbarelseboken 2:8–11, ord som kan läsas som antisemitism eller tolkas ersättningsteologiskt. Min puls stegras, jag vill snabbt upp i predikstolen för att tillföra en historisk kontext och en djupare förståelse för sammanhanget där texterna troligen har formulerats. Tänk om någon hinner resa sig och gå? Tänk om skadan redan är skedd?

JAG HAR SOM präst betrotts med förtroendet att lägga ut texten, att göra min fördjupning i Bibeln och min teologiska resa till ett verktyg för andra. När jag läser bibeltexter i mina predikoförberedelser är det ofta utmanande och spännande. Jag får använda min kunskap och förståelse för sammanhanget där texterna skrevs fram. Möjligheterna till olika perspektiv är många och det är en krävande

arbetsprocess att både begripa texternas ursprung och sälla i hur det kan bli relevant och i bästa fall andligt för lyssnaren.

Bibeln är en självklar del av min tro, en samtalspartner, en textmassa som emellanåt kan beröra mig djupt, påverka mina val och sätta mig i rörelse. Men så har det inte alltid varit. Det fanns en tid då jag var barn, en tid då jag växte upp i ett sekulärt hem utan en biblisk berättartradition. Det var där som gudsuppenbarelsen skedde och den bar. Genom de få bilder och berättelser jag hade, genom skolavslutningarnas kyrka, genom populärkulturen, men kanske allra mest, genom den egna bönen och aningen om att Gud tar emot mig, Gud som är kärlek och nåd.

”EN GEDIGEN KUNSKAP om vad som står i Bibeln kan först och främst hjälpa oss att stå emot irrläror”, skriver Lena-Sofia Tiemeyer på debatt. För mig blev ”irrläror”, det som en församling hyser av bara farten genom att samla människor med olika

”

Det är vårt uppdrag, som församling, att bjuda in till den reflektionen med intellektuell hederlighet och genuinitet som eftersträvansvärda grundideal.

erfarenheter och perspektiv, genom tonår och adolescens viktiga inslag på min tros väg och i min fördjupning.

Där fanns den dedikerade kvinnoprästmotståndaren som gärna citerade Paulus ord om att en kvinna ska tiga i församlingen. Hans motstånd blev en del av min kamp. Där fanns musikern som upprördes av tanken på att jungfrufödelsen kanske är en berättelse om någonting större och mer förunderligt än ett tekniskt tillblivande i en livmoder. Eller att berättelsen om när Jesus går på ytan av Genesarets sjö rymmer lager av förståelse för kaos och vatten från den hebreiska Bibeln och den judiska traditionen – att symboliken kan vara mer omvälvande för tro och livsförståelse än det fysiska undret.

Musikerns tolkningar gav mig tillträde till en bibelsyn av mer bokstavstrogen karaktär som jag har haft god nytta av att brottas med. I ett öppet och tolerant sammanhang kan ”irrläror” i det närmaste översättas med olika ingångar och perspektiv, vilket

alltid gör tro och religiositet mer rättvisa än det motsatta.

Genom våra liv kan därför kritik mot Bibeln och kristen tro vara relevanta inslag. Det mest dynamiska är om vi är bäst på det inom församlingen, att vi utforskar tvivel, motstånd och avstånd som en del av trons rikedomar och att vi därmed vågar ta oss an Bibelns komplexitet.

DEN DOGMATISKA UTSAGAN att

”Bibeln är Guds ord” har det problematiserats kring sedan den tidiga kyrkan. Uttalandet kräver sina tillägg eller sin förklaring. Hur ska vi förhålla oss till dessa skrifter, formulerade av människor med olika agendor och preferenser, traderade muntligt, sedan nedtecknade under en mångtusenårig historia? Vi förlorar vår relevans om det samtalet inte får fortsätta. Vi tror på Gud, inte på Bibeln, och vårt främsta trovärdighetsproblem torde ligga i om vi inte kan böttna i vår tro, i vår samtid, i vår verklighet och i vår tradition på ett välreflekterat och nyanserat sätt.

Det innebär inte att vi ska ha svar på, eller veta, allt. Men det är vårt uppdrag, som församling, att bjuda in till den reflektionen med intellektuell hederlighet och genuinitet som eftersträvansvärda grundideal. I det ingår att problematisera kring dogmatik och välciterade utsagor.

I vårt konfirmationsarbete samlas präster och pedagoger med olika synsätt och ingångar, vissa bibelsprängda, andra inte. Där finns ungdomsledare som är fredsaktivister, passiva, tveksamma, övertygade, miljökämpar, konsumtionsstinna – alla bidrar med olika ingångar till trons.

Och så 14-åringarna, vissa har gått i söndagsskola, för andra är de bibliska berättelserna okända. Vi samtalar utifrån Bibeln och traditionen, utifrån den egna uppenbarelsen eller bristen på densamma. Aldrig upplever jag Gud lika nära som då. Vi pratar om tro exempelvis, är det synonymt med att veta eller handlar det snarare om hopp, aningar, mystik? Inte heller bibelberättelserna är statiska – de kommer tolkas olika i olika tider av olika människor.

Det är ett underbart arv att förvalta i en levande kyrka, i en församling präglad av mångfald, där tron i bästa fall får vara både dynamisk och i rörelse.

HILLEVI UDDENFELDT, kyrkoherde Maria Magdalena församling, Svenska kyrkan

Läs tidigare inlägg på [Dagen.se/debatt](https://dagen.se/debatt)

Lena-Sofia Tiemeyer: Är du lite allmänt ointresserad av din tro eftersom du inte läser Bibeln (3/11)?